

Studiehandledning

Utbildningspolitik och pedagogiska praktiker

Kurskod PEA429
Hösterminen 2019

Kursansvarig: Johanna Ringarp

Institutionen för pedagogik och didaktik

Stockholms universitet
Institutionen för pedagogik
och didaktik
106 91 Stockholm

Besöksadress:
Frescativägen 54
www.edu.su.se

Telefon: 08-16 20 00 (vxl)
Telefax: 08-15 83 54
E-post:

Inledning

Nedan följer en kort presentation av kursen, som startar måndagen den 2 september kl. 9-12. Kursen går på halvfart. All information finnas också på kursens kurssajt på Athena.

Kontaktuppgifter

Kursgivande institution: Institutionen för pedagogik och didaktik, www.edu.su.se

Kursansvarig: Johanna Ringarp, johanna.ringarp@edu.su.se

Kursadministratör nås på avancerad@edu.su.se

Undervisandelärare:

Åsa Broberg, asa.broberg@edu.su.se

Jonas Gustafsson, jonas.gustafsson@edu.su.se

Johanna Ringarp, johanna.ringarp@edu.su.se

Petter Sundgren, petter.sundgren@edu.su.se

Universitetskonto och Athena

På denna kurs används lärplattformen Athena. Den hittar du på <https://athena.itslearning.com/> (inget www), eller via mitt.su.se. Du måste **logga in** på Athena, om du inte redan har gjort det. Förutsättningen för att kunna göra detta är att du har skaffat och aktiverat ditt universitetskonto. I Athena är du som registrerats på kursen automatiskt inlagd i sajten för denna kurs. Där finner du sådan information som är gemensam för samtliga som studiehandledning, examinationsuppgifter, föreläsningbilder med mera. Kursens examinationsuppgift lämnas in i Athena.

Kursens upplägg och innehåll

Kursen behandlar den svenska utbildningspolitiken och dess utbildningsreformer i ett historiskt, läroplansteoretiskt och samhällsvetenskapligt perspektiv. Centralt i kursen är även olika styrningsformer och styrningsmodeller, med särskilt fokus på relationen mellan politiska mål, medel och pedagogisk praktik. Därutöver diskuteras och analyseras synen på kunskap och utbildningens roll i ett globalt perspektiv.

Kursen genomförs på halvfart. Vid sammankomsterna behandlas kursens centrala teman genom föreläsningar och seminarier. Vid seminarierna bearbetas kursens innehåll genom olika arbetsuppgifter. Vid frånvaro görs arbetsuppgifterna skriftligt och lämnas in i mappen "Inlämning vid Fx eller missad närvaro". Mellan sammankomsterna sker självstudier med inläsning av kurslitteratur.

Schema

Ett uppdaterat schema finns på

<https://cloud.timeedit.net/su/web/stud1/riq5YQ04004Z68Qy5Q75Z6Q666Z860825Y64Y0gQ40og763XZ7Q5qo.html>

Kursen består av tre delmoment:

1. Utbildningspolitik och läroplansteori
2. Utbildningspolitik och globalisering
3. Utbildningspolitik och social jämlikhet

Varje delmoment startar med en föreläsning på temat. Därefter följer seminarium som antingen tar upp något specifikt begrepp som kan kopplas till kursen, eller textseminarium. Mer information om vad som gäller för textuppfifterna, se nedan under tema "Utbildningspolitik och läroplansteori" samt "Utbildningspolitik och globalisering".

Utbildningspolitik och läroplansteori

Seminarium 1: Evidensbegreppet

Seminarium 2: Textseminarium: Tema utbildningspolitik. Texterna ska med utgångspunkt i litteraturen fokusera på någon speciell fråga inom utbildningspolitiken.

Litteratur:

Hallsén, Stina, *Läroplansteori i skolans tjänst?*, Uppsala: Uppsala universitet, 2013, kap 5 "Läroplansteori, ramar och argument", <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:658986/FULLTEXT01.pdf> (Tillgänglig elektroniskt).

Nordin, Andreas & Sundberg Daniel, "Exploring Curriculum Change Using Discursive Institutionalism: A Conceptual Framework", *Journal of Curriculum studies* 2018, <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/00220272.2018.1482961> (Tillgänglig elektroniskt).

Gustafsson, Jonas, *Evidensbaserad forskning och evidensinformerad policy inom utbildningsvetenskaperna*, 2018, (Tillgänglig elektroniskt).

Utbildningspolitik och globalisering

Seminarium 3: Textseminarium. Tema: Skriv en recension. Texten ska vara en recension av en artikel eller bok som berör momentet.

Litteratur:

Bunar, Nihad (2010). "Choosing for quality or inequality: current perspectives on the implementation of school choice policy in Sweden", in *Journal of Educational Policy* 25:1, 1–18. (Tillgänglig elektroniskt).

Ringarp, Johanna & Waldow, Florian (2016). "From Silent borrowing to the international argument - legitimating Swedish educational policy from 1945 to the present day", in *Nordic Journal of Studies in Educational Policy* 2016/2. (Tillgänglig elektroniskt).

Ringarp, Johanna & Rothland, Martin (2010). "Is the grass always greener...? The effect of the PISA results on education debates in Sweden and Germany. September 2010, *European Educational Research Journal (EERJ)* 2010 vol 9 no 3, 422-430.

Wedin, T. (2017). In praise of the present: the pupil at center in Swedish educational politics in the post-war period. *History of Education*, 46 (6):768-787.

Utbildningspolitik och social jämlikhet

Litteratur:

Wiborg, Susanne (2009). *Education and social integration: Comprehensive schooling in Europe*. Springer. 1-19 och 211-233. (Tillgänglig elektroniskt).

Broady, Donald & Börjesson, Mikael. (2007). "Griftetal över en svensk modell: Några hypoteser om det svenska utbildningssystemets omvandlingar". 13 s. (Tillgänglig elektroniskt).

Schema för kursen:

Vecka	Datum	Tid	Lokal	Form
36	2/9	9-12		Föreläsning 1: Introduktion till kursen (JR) Föreläsning 2: Utbildningspolitik och läroplansteori (ÅB)
38	17/9	13-15		Seminarium 1: Läroplansteori: ideologisk styrning genom evidensbegreppet (JG)
38	19/9	13-15		Seminarium 2 Läroplansteori: Textseminarium (ÅB)
40	1/10	13-15		Föreläsning: Utbildning och globalisering (PS)
42	14/10	13-15		Seminarium 3: Utbildning och globalisering: Textseminarium (PS/JR)
42	16/10	13-15		Föreläsning: Utbildningspolitik och social jämlikhet (PS)
44	Inlämning av examinationsuppgift senast den 3 november på Athena			

Föreläsare och seminarielärare: Johanna Ringarp (JR), Jonas Gustafsson (JG), Åsa Broberg (ÅB) och Petter Sundgren (PS).

På kommande sidor finns information om examinationsuppgiften samt kurslitteraturen samlade.

Examinationsuppgift

Vissa frågor förefaller eviga när det gäller utbildningens roll i samhället. Ett av dem handlar om hur enhetlig skolan ska vara. Under det temat har väckts frågor om vad *en skola för alla* innebär, vad är likvärdigt och vem ska vara huvudman för en utbildning? Ett annat är det livslånga lärandet och frågor som kan knytas till det är frågor om yrkesutbildning och kompetensutveckling. Ytterligare ett tema berör inkludering och exkludering. Hit hör frågor om fria val, snedrekrytering, differentiering och hur lärarutbildningen ska utformas och dimensioneras. I alla dessa diskussioner har både nationella och internationella argument lyfts fram, om än av skilda slag och i olika omfattning.

Utgå från ett tema (något av ovanstående eller ett som du definierat utifrån kursens innehåll) och identifiera ett avgränsat problem som kan kopplas till temat. Sedan ska du:

Del 1: I din uppgift ska du utgå från ett tema (något av ovanstående eller ett som du definierat utifrån kursens innehåll) och **identifiera** ett avgränsat problem som kan kopplas till temat. Du ska sedan **beskriva** hur man i utredningar, propositioner och/eller debattartiklar från 1991 tills idag argumenterat.

Del 2: I uppgiftens andra del ska du **fördjupa** det du beskrivit utifrån ett historiskt och läroplansteoretiskt perspektiv. Hur kan man förstå förändringar som skett och argument som lagts fram i relation till det valda problemet. Vilka bakomliggande faktorer påverkar utformningen av nya förslag eller förändringar? Hur kan man beskriva dem, t.ex. med hjälp av styrningsbegreppen och läroplansteorin? Ge några exempel.

Del 3: En avslutande diskussion. Diskutera, utifrån det du skrivit i punkt 1 och 2, hur olika förändringar kan/har påverkar/-t utbildningens plats i samhället och pedagogisk praktik, d.v.s. det som tar sig uttryck i skolans verksamhet eller i hur skolans verksamhet formas.

Formalia: Texten, som ska vara individuellt skriven, bör omfatta ca 2000 ord exklusive försättsblad, referenser och referenslitteratur. Det skall finnas referenser enligt något vedertaget system. Notsystemet och parentessystemet är vedertaget inom samhällsvetenskap. Oavsett vilket referenssystem som används *ange alltid författare, årtal och sida/sidor.*

Texten läggs in i mappen "Inlämning Examinationsuppgift", inlämning på Athena **senast 3/11 2019 kl. 23:55**. Observera att det kan ta några sekunder att ladda upp texten och att inlämningen stänger 23:55, börja därför i tid med uppladdningen. **Examinationen bedöms med betygsskala A-F.**

Att uppgiften är individuell innebär följande:

Din text ska vara en självständigt skriven text, som du själv har författat. Den ska vara skriven på dator i ett för textgranskning godkänt format (alltså doc, docx eller pdf) och vara *språkligt väl genomarbetad*. Citat, referat och anföringar ska vara korrekt återgivna. I texten ska det alltså framgå att du satt dig in i och tillgodogjort dig kurslitteraturen, men också att du förmår föra ett självständigt och underbyggt resonemang kring de frågor som behandlas.

Det är givetvis tillåtet att citera andra källor än kurslitteraturen, men inte som ersättning för denna. Såväl direkta citat som indirekta referat måste alltid vara försedda med korrekta och fullständiga referensuppgifter. Att kopiera eller skriva av ett kortare eller längre avsnitt och ange sig själv som författare till texten är förbjudet. Det betraktas som plagiat, och medför anmälan till universitetets disciplinnämnd

Ordinarie examinationstillfälle

Examinationen av kursens inlämningsuppgifter sker **3 november**. Vid betyget F (underkänt) eller om du inte genomfört examinationen till detta datum ges ett nytt tillfälle under hösten 2019. Om inte uppgifterna görs vid det första ordinarie examinationstillfället kan uppgifterna se annorlunda ut.

Förväntade studieresultat

Se aktuell kursplan.

Examination och betygsättning

Se aktuell kursplan.

Plagiat

Det är givetvis tillåtet att citera andra källor, men såväl direkta citat som indirekta referat måste alltid vara försedda med korrekta och fullständiga referensuppgifter. Att kopiera eller skriva av ett kortare eller längre avsnitt och ange sig själv som författare till texten är förbjudet. Det betraktas som plagiat. Man får inte heller kopiera sina egna texter som man fått godkända i andra kurser, s.k. självplagiat. Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (detta innefattar även delar av en text och enstaka meningar) och inte ange varifrån detta kommer. Plagiat kan även anses vara fallet om du använder andras text så att du får den att framstå som din egen. Andras text kan exempelvis utgöras av kurslitteratur och/eller texter du funnit på nätet eller en studiekamrats hemtentamen. Plagiat betraktas som ett grundläggande brott, inte enbart mot en etablerad forskningsetisk kod, utan även mot ett allmänt förhållningssätt vad gäller egna och andras texter. Plagiat är otillåtet fusk och blir alltid föremål för ett disciplinärende, som kan leda till avstängning. Vid SU kontrolleras texterna mot en databas.

Fusk

Som student vid Stockholms universitet ansvarar du för din egen utbildning. Som en del i ditt ansvar ingår att känna till de regler som finns för studier, examination och för att vistas i lokaler och utnyttja resurser. Enligt de regler som gäller för universitetet får disciplinära åtgärder bland annat vidtas mot student som:

- med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation annars ska bedömas,
- stör eller hindrar undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen.

Disciplinärenden behandlas i Stockholms universitets disciplinnämnd. Påföljden kan bli varning eller avstängning för en tid av 1-6 månader. Information om Stockholms universitets regler för examination och disciplinärenden finns på Stockholms universitets webbsida www.su.se/regelboken. Lärare är skyldig att anmäla grundad misstanke om fusk till rektor och disciplinnämnden.

Betygskriterier

A

Lärandemålen uppfylls utmärkt i alla delar genom att studenten i sin examinationsuppgift visar att hen på ett självständigt sätt har bearbetat, problematiserat och diskuterat kursens innehåll med utgångspunkt i litteraturen. Texten har rikligt med relevanta referenser. Texten uppvisar mycket god disposition, mycket god språklig hantering samt mycket god referenshantering.

B

Lärandemålen uppfylls mycket väl genom att studenten i sin examinationsuppgift visar att hen på ett självständigt och nyanserat sätt har bearbetat och diskuterat kursens innehåll med utgångspunkt i litteraturen. Texten har rikligt med relevanta referenser. Texten uppvisar god disposition, god språklig hantering samt god referenshantering.

C

Lärandemålen uppfylls väl genom att studenten i sin examinationsuppgift visar att hen på ett tydligt sätt har redogjort för och diskuterat kursens innehåll med utgångspunkt i litteraturen. Texten har relevanta referenser. Texten uppvisar god disposition, god språklig hantering samt god referenshantering.

D

Lärandemålen uppfylls genom att studenten i sin examinationsuppgift visar att hen på en grundläggande nivå har bearbetat och diskuterat kursens innehåll med utgångspunkt i litteraturen. Texten har mestadels relevanta referenser. Texten uppvisar acceptabel disposition, acceptabel språklig hantering samt acceptabel referenshantering.

E

Lärandemålen uppfylls genom att studenten i sin examinationsuppgift visar att hen på en grundläggande nivå har bearbetat och diskuterat kursens innehåll med utgångspunkt i litteraturen. Texten kan ha innehållsmässiga brister som ändå bedöms vara godtagbara. Texten har mestadels relevanta referenser. Texten uppvisar acceptabel disposition, acceptabel språklig hantering samt acceptabel referenshantering. Struktur och utformning av texten kan ha vissa brister, liksom språk och formalia, men är godtagbara.

Fx

Lärandemålen uppfylls inte i sin helhet. Tänkbara brister kan vara något/några av följande:

- Studenten knyter i vissa delar av sin examinationsuppgift inte an till kurslitteraturen på ett tillräckligt sätt.
- Referenser saknas eller är felaktiga vid återkommande tillfällen.
- Någon del av texten är innehållsligt och/eller språkligt oklar eller behöver utvecklas.

F

Lärandemålen uppfylls inte. Tänkbara brister kan vara något/några av följande:

- Instruktionerna för examinationsuppgiften har inte följts.
- Alltför stora brister finns i förståelsen av kursens innehåll.
- Kurslitteratur saknas eller används på ett alltför begränsat sätt.
- Språkanvändning och/eller disposition gör texten alltför svår att förstå.
- Referenser saknas i stor utsträckning.

Kursvärdering

Kursen utvärderas genom en digital enkät som blir tillgänglig vid kursens slut. Länk till kursvärderingen läggs antingen ut på Athena eller skickas på mejl till samtliga registrerade studenter.

Kurslitteratur för kursen "Utbildningspolitik och pedagogiska praktiker"

Samtliga elektroniska resurser tillhandahålls genom kurs sajten på Athena

Obligatorisk

Broady, Donald & Börjesson, Mikael. (2007). "Griftetal över en svensk modell: Några hypoteser om det svenska utbildningssystemets omvandlingar". 13 s. (Tillgänglig elektroniskt).

Bunar, Nihad (2010). "Choosing for quality or inequality: current perspectives on the implementation of school choice policy in Sweden", in *Journal of Educational Policy* 25:1, 1–18. (Tillgänglig elektroniskt).

Gustafsson, Jonas, *Evidensbaserad forskning och evidensinformerad policy inom utbildningsvetenskaperna*, 2018. (Tillgänglig elektroniskt).

Hallsén, Stina, *Läroplansteori i skolans tjänst?*, Uppsala: Uppsala universitet, 2013, kap 5 "Läroplansteori, ramar och argument", <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:658986/FULLTEXT01.pdf> (Tillgänglig elektroniskt).

Nordin, Andreas & Sundberg Daniel, "Exploring Curriculum Change Using Discursive Institutionalism: A Conceptual Framework", *Journal of Curriculum studies* 2018, <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/00220272.2018.1482961> (Tillgänglig elektroniskt).

Ringarp, Johanna & Rothland, Martin (2010). "Is the grass always greener...? The effect of the PISA results on education debates in Sweden and Germany. September 2010, *European Educational Research Journal (EERJ)* 2010 vol 9 no 3, 422-430. (Tillgänglig elektroniskt).

Ringarp, Johanna & Waldow, Florian (2016). "From Silent borrowing to the international argument - legitimating Swedish educational policy from 1945 to the present day", in *Nordic Journal of Studies in Educational Policy* 2016/2. (Tillgänglig elektroniskt).

Wedin, T. (2017). In praise of the present: the pupil at center in Swedish educational politics in the post-war period. *History of Education*, 46 (6):768–787. (Tillgänglig elektroniskt).

Wiborg, Susanne (2009). *Education and social integration: Comprehensive schooling in Europe*. Springer. 1–19 och 211–233. (Tillgänglig elektroniskt).

Valbar litteratur till recensionsuppgiften

Biesta, Gert. (2011). *God utbildning i mätningens tidevarv*. Stockholm: Liber, 148 sidor.

Broady, Donald (2007), *Den dolda läroplanen*, Göteborg: Krut.

Bunar, Nihad & Sernhede, O. (2013) *Skolan och ojämlikhetens urbana geografi. Om skolan, staden och valfriheten*. Göteborg: Daidalos

Böhlmark, Anders & Holmlund, Helena. (2011) *20 år med förändringar i skolan: vad har hänt med likvärdigheten?* Stockholm: SNS, 2011, 58 sidor. http://www.sns.se/wp-content/uploads/2016/08/20_ar_med_forandringar_i_skolan.pdf

Carlgren, Ingrid. (2015) *Kunskapskulturer och undervisningspraktiker*. Göteborg: Daidalos.

Englund, Tomas. & Qennerstedt, Ann. (2008) *Vadå likvärdighet? Studier i utbildningspolitisk språkanvändning*. Göteborg: Daidalos.

Enkvist, Inger, (2013) *De svenska skolreformerna 1962–1985*. Möklinta: Gidlunds förlag.

Fransson, Ola. (2016) *Lärande som policy*. IFAU Rapport: 2016:22, 41 sidor

<http://www.ifau.se/globalassets/pdf/se/2016/r-2016-22-larande-som-policy.pdf>

Forsell, Anders. & Ivarsson Westerberg, Anders. (2014) *Administrationssamhället*. Lund: Studentlitteratur.

Gustafsson, Jan-Eric; Sörlin, Sverker; Vlachos, Jonas. (2016) *Policyidéer för svensk skola*.

- Stockholm: SNS, 2016, 137 sidor.
http://www.sns.se/wp-content/uploads/2016/07/policyideer_for_svensk_skola.pdf
- Gustavsson, Bernt (2009), *Utbildningens förändrade villkor: nya perspektiv på kunskap, bildning och demokrati*, Stockholm: Liber.
- Kornhall, Per. (2013) *Barnexperimentet. Skola i fritt fall*. Stockholm: Leopard.
- Kristensson Ugglå, Bengt. (2011) *Gränspassager. Bildning i tolkningens tid*. Stockholm: Santérus förlag.
- Kroksmark, Tomas. (2013) *De stora frågorna om skolan*. Lund: Studentlitteratur.
- Larsson, Hans-Albin. (2010) *Mot bättre vetande: En svensk skolhistoria*. SNS förlag.
- Liedman, Sven-Erik. (2011) *Hets. En bok om skolan*. Stockholm: Bonnier förlag.
- Lindblad, Sverker & Lundahl, Lisbeth: *Utbildning, makt och politik*. Lund: Studentlitteratur.
- Linderoth, Jonas (2016) *Lärarnas återkomst. Från förvirring till upprättelse*. Stockholm: Natur & kultur.
- Pierre, Jon. (red) (2012). *Skolan som politisk organisation*. Kristianstad: Gleerups.
- Sernhede. Ove & Tallberg- Broman, Inger. (2014). *Segregation, utbildning och ovanliga lärprocesser*. Stockholm: Liber.
- Sahlberg, Pasi. (2012). *Lärdomar från den finska skolan*. Lund: Studentlitteratur.
- Slaget om den likvärdiga skolan*. Katalys no 4, 2013.
- Vägen till en likvärdig skola. Katalys no 21, 2016, 78 sidor.
http://static.katalys.org/uploads/report/pdf_color/20/katalys_no_21.pdf
- Wahlström, Ninni (2009) *Mellan leverans och utbildning. Om lärande i en mål- och resultatstyrd skola*. Göteborg: Daidalos.
- Wingborg, Mats. (2012). *Idéer för mer kunskaper i skolan. Arena idé, 45 sidor*.
<http://digi.arbark.se/bibliotek/tankesmedjor/arenaide/wingborg-skolan-2012.pdf>
- Zaremba, Maciej. (2011) *Hem till skolan*. Stockholm: Natur och Kultur